

Lelkészek, tanárok, patrónusok

X. egyháztörténeti konferencia

2025. május 8.

A Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet díszterme (Bocskai/Avram Iancu tér 13.)

9:00–9:20 **Megnyitó**

Kovács Sándor, a KPTI rektora
Ósz Sándor Előd szervező

Kora-újkor (Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet díszterme)

Moderátor: Oláh Róbert

9:20–9:40 Buzogány Dezső: *1568 – mítosz vagy valóság*

9:40–10:00 Kónya Annamária: *Mester és tanítványa, Miskolczi Csulyák István és Thököly Miklós kalandozása Európában*

10:00–10:20 Kónya Péter: *Bujdosás, száműzetés, rabság. A felső-magyarországi szabad királyi városok lelkészei és tanárai a „gyászévtizedben”.*

10:20–10:40 Kovács Mária Márta: *Az Apafi család tárgyi hagyatéka az erdélyi református egyházközösségekben*

10:40–11:00 Vita

11:00–11:20 Kávészünet

Moderátor: Gordán Edina

11:20–11:40 Oláh Róbert: *Németalföldi és svájci eredetű antikvák a 17–18. századi magyar református peregrinusok könyvtáraiban*

11:40–12:00 Kimpfián Annamária: *Egy Apácai-tanítvány a marosvásárhelyi iskola élén. Fogarasi Mátyás rektorsága.*

12:00–12:20 Rác Emese: *Főúri hagyatékok nyomában: a Teleki-, Bánffy- és Borosnyai gyűjtemények jelentősége*

12:20–12:40 Ósz Sándor Előd: *Reformátorok művei a Brassói Evangélikus Gimnázium könyvtárában*

12:40–13:00 Vita

13:00–14:00 **Ebédészünet**

Moderátor Kovács Mária Márta

14:00–14:20 Csepregi Zoltán: *Evangélikus lelkészek Békés és Tolna vármegyében a Türelmi Rendelet előtt: a két közösség összehasonlító elemzése*

14:20–14:40 Éliás János: *Disce libens, quid dulcius est, quam discere multa? – A mezőtúri református iskola és rektorai (1712–1821)*

14:40–15:00 Tasnádi István: *Veszprémi István püspök élete*

15:00–15:20 Gordán Edina: *Miskolczi Ferenc csombordi lelkipásztor önéletírása*

15:20–15:40 Vita

15:40–16:00 Kávészünet

Moderátor Csepregi Zoltán

16:00–16:20 Szabadi István: *Püspökválasztás és/vagy successio a tiszántúli református egyházkerületben a 18. században*

16:20–16:40 Hegyi Ádám: *Wallaszky Pál evangélikus lelkész és a békésszentandrási reformátusok*

16:40–17:00 Tamásné Horváth Iringó: *Tholdi Ádámné Teleki Krisztina textiladományairól*

17:00–17:20 Vita

Új- és jelenkor (Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet Bethlen-terme, I. emelet)

Moderátor: Kovács Sándor

- 9:20–9:40 Benkő Levente: *Asszonyok a foghyokért. Református nőszövetségek és a Magyar Népi Szövetség nőbizottságainak embermentő kísérletei 1944–45-ben*
- 9:40–10:00 Bozzay Réka: *Forró Imre Leuwardenben őrzött kézírata*
- 10:00–10:20 Pusztai Gábor: *Magyar református teológusok Hollandiában –1948*
- 10:20–10:40 Pálfi József: *Szabó Lajos kihallgatási jegyzőkönyve*
- 10:40–11:00 Vita
- 11:00–11:20 Kávészünet

Moderátor: Pusztai Gábor

- 11:20–11:40 Kovács Sándor: *Kovács János igazgató és Kossuth Lajos levélváltása*
- 11:40–12:00 Zsigmond Attila: *„Ezt én teremtettem” – Verestói Cséri Sándor levéltárrendezői tevékenysége*
- 12:00–12:20 Lányi Gábor: *Egyháztörténelmi hivatkozások használata egyházpolitikai szándékok igazolására (1946) – A szatmárnémeti zsinat emlékezete*
- 12:20–12:40 Berekméri Árpád Róbert: *„Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket...” Az egyházi levéltár szerepe a nevelésben és az oktatásban*
- 12:40–13:00 Vita
- 13:00–14:00 Ebédszünet

Moderátor Ósz Sándor Előd

- 14:00–14:20 Barticel–Kiss Eszter Orsolya: *Bevezetés a Háromszéki Kommunitás történetébe*
- 14:20–14:40 Imre Katalin: *Ifj. Eperjesi Zsigmond és a berni Viskopski Mária botrányos házasságának története*
- 14:40–15:00 Ambrus Mózes: *„Elvésznek? Itt maradunk?” – A fogarasi reformátusok megpróbáltatásai 1944. augusztus 23. után*
- 15:00–15:20 Biró Endre: *„Nem azért szenvedtem [...] a' büntetésnek terhét, hogy csak [...] a' tolvajok, és szegények között sinlődjek...” – Vegetáló eklézsiák és lelki tanítók a reformkori Partiumban*
- 15:20–15:40 Vita
- 15:40–16:00 Kávészünet

Moderátor Lányi Gábor

- 16:00–16:20 Kovács Kálmán Árpád: *„Erdélyi specialitások” a dualizmus kori református egyháztörténetben (1867–1907)*
- 16:20–16:40 Imreh Jenő–László: *Basa Mihály, nagyenyedi esperes oktatásügyi nézetei*
- 16:40–17:00 Kállai Benedek: *Vásárhelyi János és a kolozsvári Református Teológiai Fakultás professzorai*
- 17:00–17:20 Vita

A Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet díszterme (Bocskai/Avram Iancu tér 13.)

- 17:20 **Zárszó** – Kolumbán Vilmos József, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke

Az Erdélyi Református Múzeum Oratio, Studio et Collectio című iskolatörténeti kiállításának vezetett megtekintése
(Kovács Mária Márta, Tamásné Horváth Iringó)

18:30 Fogadás a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet konviktusán